

Архивски број: 08-125/2
12.03.2024 година

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21 став 1 точка 14 од Законот за спречување и заштита од дискриминација („Службен Весник на РСМ“ бр. 258/2020 од 30.10.2020), а во врска со претставка бр. 08-125/1 од 25.01.2024 година, на седница одржана на 07.03.2024 година го донесе следниот

ЗАКЛУЧОК

СЕ ОТФРЛА претставката бр. 08-125/1 од 25.01.2024 година, поднесена од ██████████ од Скопје преку Адвокатско друштво ██████████ Скопје поради ненадлежност.

Образложение

На 25.01.2024 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (во натамошниот текст: Комисијата) преку Адвокатско друштво ██████████ Скопје е поднесена претставка од ██████████ од Скопје. Претставката, меѓу другото, е поднесена и до Народниот правобранител и до Државната комисија за спречување на корупција. Подносителот наведува дека претставката, појаснета и како поплака, ја поднесува против општина Центар, односно градежен инспектор кој води предмет заведен под број ИП 1 бр. 37-346. Во истата се наведува дека уставните и законските права на подносителот на претставката се повредени поради долготрајност на постапката и молчење на администрацијата, неизвршување на управен акт за бесправно изграден објект, непостапување на инспекциските органи (градежниот инспектор) по барање на граѓаните, во конкретниот случај лицето ██████████ невклучување на заинтересираната странка во постапката која има правен интерес, односно лицето ██████████ незаконита легализација на бесправно изграден објект, одолжување на постапката и непостапување по претставките и ургенциите за спречување на незаконита легализација на бесправно изграден објект, како и нееднаков третман на граѓаните – соседите на лицето поврзано со бесправно изградениот објект.

Имено, подносителот наведува дека одредено лице како негов сосед во зградата каде што живее, бесправно направил доградба на стан припоена со самата зградата со импровизиран двор затворен со ограда, односно истата ја изградил без градежна дозвола и дека со тоа се повредени законските права на другите станари, вклучително и на лицето ██████████ станар во зградата. Со тоа, меѓу другото, се врши вознемирување на правото на сопственост на Република Северна Македонија од причина што со бесправно изградениот објект противправно е узурпирано земјиште кое е во сопственост на Р.С. Македонија. Следствено, подносителот истакнува дека со тоа се врши злоупотреба на правото на сопственост и се причинува штета на друг, односно се спречува во остварување на неговото право, притоа посочувајќи го член 9 од Законот за сопственост и други стварни права. Според сознанието на подносителот,

посочениот сосед веќе имал поднесено барање за утврдување на правен статус на бесправно изградениот објект и од Општина Центар добил урбанистичка согласност за доградениот објект, кој всушност бил споен со станот во приземјето на зградата во која живеел и имал направено импровизиран двор со ограда. Оттука, општина Центар водела постапка за незаконита легализација, која во ниту еден случај не би можела да биде легална, дури и дополнително соседот да ја прибави потребната документација. Тоа од едноставна причина што, како што е наведено во претставката „со таквата постапка се дава приоритет на еден станар од зградата, кој може слободно да располага со земјиште во државна сопственост кое треба всушност да им служи на сите граѓани.“. Со непостапувањето на надлежните органи и со однесувањето на соседот, според подносителот, се доведувал во прашање принципот на недискриминација. Понатаму, во претставката се образложува постапувањето на соседот спротивно на Законот за градење, како и се објаснува дека согласно сите применливи важечки законски прописи за конкретниот случај, именуваниот сосед во претставката воопшто не смеел да врши градежни активности од таков тип. Се наведува дека како резултат на таквото постапување на соседот и непостапување на надлежните органи, на другите соседи, вклучително и подносителот, не им преостанувало ништо друго, освен да поднесуваат поплаки, претставки и ургенции до надлежните органи и да ги искористат сите правни средства кои им стојат на располагање како би ја спречиле незаконската легализација на бесправно изградениот објект, со цел заштита на уставните и законските права загарантирани со Уставот, законите и ратификуваните меѓународни договори и конвенции. Во претставката се потенцира непостапувањето на надлежните органи, поточно непостапувањето на општина Центар и неовозможување на подносителот на претставката да изврши увид во постапката за легализација на бесправно изградениот објект, додека се истакнува и игнорантски однос и непостапување од страна на надлежниот градежен инспектор за конкретниот предмет.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација од изнесените факти и околности во претставката утврди дека опишаниот настан се однесува на бесправно изграден објект и дејствија поврзани со тоа, узурпација на недвижност, како и на конкретни управни постапки во врска со бесправното градење, односно недоследности во спроведување на управна постапка, притоа имплицирајќи на евентуална повреда на правилата на постапката.

Имено, согласно член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други. Додека согласно член 8 став 1 од истиот Закон, Директна дискриминација постои кога со едно лице или со група се постапува, се постапувало или би се постапувало понеповолно во однос на друго лице или група во фактичка или можна споредлива или слична ситуација, врз дискриминаторска основа.

Оттука, опишаниот настан во претставката и покрај тоа што во одредени делови од содржината се посочува на недискриминација, не претставува и не индицира дискриминаторско дејство во смисла на член 5, член 6 и член 8 став 1 од горенаведениот Закон, а по кое би постапувала Комисијата согласно своите законски надлежности.

За предметната работа е предвидено поведување на други видови на постапка, имено постапка пред Народниот правобранител согласно член 13, а во врска со член 2 став 1 од Законот за народниот правобранител („Службен весник на РМ“ бр. 60/2003, 143/2008, 114/2009, 181/2016, 189/2016 и 35/2018), како и тужба за поведување на управен спор во смисла на член 3 став 1 точка 2 од Законот за управни спорови („Службен весник на РСМ“ бр. 63/2019), согласно кој управниот суд одлучува за законитоста на пропуштањето на јавните органи да одлучат во законскиот рок за правата, обврските и правните интереси на тужителот (управен спор за молчење на администрацијата).

Дополнително, опишаниот настан индицира на кривично-правен настан и евентуално кривично дело, во смисла на член 225 од Кривичниот законик („Службен весник на РМ“ бр. 37/1996; 80/1999; 48/2001; 4/2002; 16/2002; 43/2003; 19/2004; 40/2004; 81/2005; 50/2006; 60/2006; 73/2006; 87/2007; 7/2008; 139/2008; 114/2009; 51/2011; 51/2011; 135/2011; 185/2011; 142/2012; 143/2012; 166/2012; 55/2013; 82/2013; 14/2014; 27/2014; 28/2014; 41/2014; 41/2014; 115/2014; 132/2014; 160/2014; 199/2014; 196/2015; 226/2015; 97/2017; 170/2017 и 248/2018 и „Службен весник на РСМ“ бр. 36/2023 и 188/2023), според кој:

„(1) Тој што со намера за владение ќе заземе туѓа недвижност што со пропис е прогласена за имот во општа употреба, добро под привремена заштита или културно наследство, природна реткост или друго природно богатство или земјоделско земјиште во туѓа сопственост, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако делото е сторено со намера земјиштето да се употреби за градба или користење со кое неповратно се уништуваат природните својства на недвижноста, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни службено лице кое, спротивно на својата должност, нема да преземе мерки за спречување на делата од ставовите (1) и (2) на овој член или за отстранување на нивните последици.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Па следствено на тоа, соодветно е поднесување на кривична пријава до надлежното Јавно обвинителство.

Согласно горенаведеното се одлучи како и во диспозитивот на овој заклучок.

Комисија за спречување и заштита од
дискриминација
Претседател,
Игор Јадровски

Доставено до:

[Redacted]

- Архива на Комисијата

